

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Sa/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1021200373
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Mruškovičová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:1021200373.6

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, sudkyňou JUDr. Ľuboslavou Mruškovičovou, v právnej veci žalobcu MediPharm, a.s., so sídlom kpt. Nálepku 637/2, Lipany, IČO: 46 147 594, právne zastúpený BBH advokátska kancelária, s.r.o., Suché Mýto 1, 811 03 Bratislava proti žalovanému Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska ulica 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti listu žalovaného zo dňa 9. marca 2021 označeného ako „Žiadosť o preskúmanie postupu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; Žiadosť o stanovisko Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny – odpoveď“ na základe správnej žaloby, takto

rozhodol:

O d m i e t a žalobu.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Žalobou doručenu správne mu súdu dňa 25.3.2021 sa žalobca domáhal zrušenia opatrenia žalovaného označeného ako – „Žiadosť o preskúmanie postupu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; Žiadosť o stanovisko Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny - odpoveď“ zo dňa 9.3.2021, ktoré bolo žalobcovi doručené 17.3.2021.

V prvom rade uviedol, že dokument žalovaného je opatrením podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Pokračoval, že je výrobcom farmaceutických produktov. V súvislosti s ekonomickou krízou vyvolanou pandemickou situáciou využil možnosť krytia výpadkov príjmov z podnikania prostredníctvom projektov Prvá pomoc a Prvá pomoc plus vyhlásených podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Prostredníctvom Úradu práce Prešov požiadal o príspevky za marec, november, december 2020. Príspevky za marec a november boli žalobcovi najskôr priznané a vyplatené. Príspevky žiadal podľa Opatrenia 3B projektu Prvá pomoc, bod 3, resp. 4. k čomu zvolil príslušný typ výpočtu poklesu tržieb v závislosti od toho, že zárobkovú činnosť vykonával iba časť roka 2019. Dňa 28.1.2021 mu bolo doručená Výzva na opravu predložených výkazov, v ktorom mu oznámil, že za marec a november používal nesprávnu alternatívu výpočtu poklesu tržieb, ktorá nebola v súlade so začiatkom podnikania a vzniku spoločnosti žalobcu, t.j. 4.6.2011 a nesprávnu alternatívu spôsobu výpočtu poklesu tržieb použil aj vo výkaze za december 2020. Úrad práce Prešov dospel k záveru, podľa ktorého žalobca vykonával zárobkovú činnosť v priebehu celého roka 2019, a to výlučne z dôvodu, že v tomto čase už žalobca existoval. Na základe tohto záveru potom Úrad práce Prešov vyzval žalobcu na vrátenie už vyplatených finančných príspevkov a na opravu výkazu za december 2020.

Žalobca žiadal prehodnotenie tejto výzvy zo dňa 27.1.2021 a listom zo dňa 26.2.2021 „Žiadosť o preskúmanie postupu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov; Žiadosť o stanovisko Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny“. Na základe toho došlo k vydaniu teraz napadnutého opatrenia. V tomto opatrení sa žalovaný stotožnil so stanoviskom Úradu práce Prešov, ale tento jeho záver žalobca považoval za nesprávny. Uviedol podrobne dôvody, pre ktoré považoval opatrenie za nesprávne, a ktoré súviseli s okolnosťami jeho vzniku a výkonu činnosti v priebehu rokov s tým, že od júla 2019 vykonával činnosť výroby a predaja farmaceutických výrobkov, pričom inú systematickú činnosť v roku 2019 a v nasledujúcich obdobiach nevykonával, preto hoci existoval počas celého roku 2019, nevykonával činnosť počas celého roku 2019. Napokon tieto skutočnosti ani neboli medzi účastníkmi sporné. Na základe uvedeného žalobca vylúčil možnosť aplikovať na neho alternatívy 1. alebo 2. výpočtu poklesu tržieb pri žiadosti o príspevky, ale za výlučne prípustné považoval alternatívy č. 3 a 4. Opatrenia 3B Prvá pomoc. Vylúčil totožnosť pojmov „existencia spoločnosti“ a „výkon zárobkovej činnosti spoločnosti“ a pri absencii legálnej definície pojmu „zárobková činnosť“ v Opatrení 3B projektu bolo možné použiť definíciu z príbuzných právnych predpisov. Podľa žalobcu pojem „zárobková činnosť“ nemožno definovať v jeho neprospech tak, aby mu príspevok nebol vyplatený, alebo bol vyplatený v menšom rozsahu. Ani pravidlá programov prvá pomoc a Prvá pomoc plus neoperujú s pojmami „existencia spoločnosti“ a pod. Ďalej poukázal na účel predmetných príspevkov súvisiacich s pandémiou COVID-19 a úlohu orgánov v tejto súvislosti. Povinnosť žalobcu vrátiť poskytnuté príspevky evidentne marí účel uvedených programov. Žalovaný v stanovisku svojvoľne vykladá pojem „výkon zárobkovej činnosti“. Okrem nesprávneho právneho posúdenia je opatrenie aj nezrozumiteľné, nedostatočne odôvodnené, a preto nepreskúmateľné.

II.

Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že nepovažuje predmetný list za opatrenie podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP, nie je výsledkom administratívneho konania, nie sú a nemôžu ním byť práva a právom chránené záujmy žalobcu priamo dotknuté. Navrhol žalobu odmietnuť, resp. konanie zastaviť. Podozrel, že na základe Dohody o splátkach č. 34/PO/2020 medzi žalobcom a príslušným úradom práce žalobca uznal dlh 32 400 EUR, čo je pohľadávka žalovaného vyplývajúca z nesplnenia podmienky oprávnenosti žiadateľa – žalobcu. Teda žalobca žiada vyplatenie príspevku hoci v dohode uznal, že podmienky pre jeho vyplatenie nesplnil, pričom finančný príspevok napokon aj vrátil v plnej sume.

III.

Žalobca v replike zotrval na žalobných argumentoch k skutkovej stránke, k povahe napadnutého opatrenia, k uznaniu nesplnenia podmienok na vyplatenie príspevku zo strany žalobcu. Pokiaľ ide o žalovaným uvedenú dohodu o splátkach uzavretú medzi žalobcom a Úradom práce Prešov, je táto skutočnosť irelevantná, takáto dohoda nemôže zhojiť nezákonnosť napadnutého opatrenia, lebo rozpor opatrenia so zákonom je objektívnou skutočnosťou. K tomu žalobca dodal, že dohodu ani nemohol pripomenkovať, meniť jej text. Žalobca zotrval na žalobnom návrhu.

IV.

Správne súdnictvo je upravené zákonom č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.7.2016.

Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súde v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP na účely tohto zákona sa rozumie opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

Podľa § 7 písm. e) SSP správne súde nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

V tomto konaní sa žalobca domáhal zrušenia listu žalovaného označeného ako „Žiadosť o preskúmanie postupu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; Žiadosť o stanovisko Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny - odpoveď“ zo dňa 9.3.2021 (ďalej len žiadosť).

Z tejto žiadosti vyplýva, že ide o reakciu žalovaného na žiadosť žalobcu zo dňa 26.2.2021 doručení žalovanému dňa 3.3.2021.

Táto žiadosť žalobcu nadväzovala na „Výzvu na opravu predložených výkazov“, ktorú mu adresoval Úrad práce Prešov a ktorá súvisela s poskytovaním finančných príspevkov v rámci projektu Prvá pomoc – Opatrenie č. 3B. Z tejto výzvy Úradu práce Prešov zo dňa 27.1.2021 vyplýva, že podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola medzi žalobcom a žalovaným uzavretá Dohoda č. 20/37/54E/2555 o poskytnutí finančného príspevku v rámci projektu Prvá pomoc – Opatrenie č. 3B, ku ktorej bol neskôr uzatvorený Dodatok č. 1, ktorým sa okrem iného upravili spôsoby výpočtu poklesu tržieb. Po hodnotení vecnej stránky výpočtu poklesu tržieb žalovaný požiadal žalobcu, aby do 10 pracovných dní od doručenia výzvy zaslal opravné výkazy za konkrétne časové obdobie. Výzva obsahovala v závere upozornenie, že v prípade neodstránenia nedostatkov, bude u žalobcu v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite vykonaná finančná kontrola na mieste v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti (ďalej len zákon č. 5/2004 Z.z.) za aktívne opatrenia na trhu práce sa považujú aj projekty na podporu udržania pracovných miest vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov, ktoré schvaľuje ministerstvo alebo ústredie po schválení podmienok vládou Slovenskej republiky a realizuje ústredie alebo úrad.

Podľa § 68 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. kontrolnú činnosť vykonáva ministerstvo, ústredie a úrad. Pri finančnej kontrole podľa osobitného predpisu ministerstvo, ústredie a úrad spolupracujú s ministerstvom financií.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite (ďalej len zákon č. 357/2015 Z.z.) finančnú operáciu alebo jej časť je orgán verejnej správy oprávnený overovať aj finančnou kontrolou na mieste, v rámci ktorej získava dôkazy, preveruje a zisťuje skutočnosti, ktoré považuje za potrebné na účely overenia jej súladu s § 6 ods. 4.

Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z.z. na vykonávanie finančnej kontroly na mieste sa použijú ustanovenia základných pravidiel finančnej kontroly a auditu podľa § 20 až 27.

Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z.z. administratívna finančná kontrola sa začína vykonaním prvého úkonu povinnej osoby voči oprávnenej osobe. Ak je z podnetu oprávnenej osoby potrebné vykonať administratívnu finančnú kontrolu opätovne, opätovná administratívna finančná kontrola sa začína prvým úkonom oprávnenej osoby voči povinnej osobe. Opätovnou administratívnou finančnou kontrolou sa overia skutočnosti, ktoré odôvodňujú začatie opätovnej administratívnej finančnej kontroly. Finančná kontrola na mieste a audit sa začína vykonaním prvého úkonu voči povinnej osobe.

Na základe citovaných zákonných ustanovení v spojení s obsahom napadnutého listu – odpovede žalovaného, správny súd dospel k záveru, že je potrebné podrobiť skúmaniu napadnutý akt žalovaného z pohľadu, či vôbec ide o taký akt orgánu verejnej správy, ktorý možno preskúmať na základe správnej žaloby.

Podľa názoru správneho súdu o takýto akt nejde. Z charakteru napadnutej odpovede žalovaného nebolo možné usúdiť, že ide o opatrenie podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP, teda o taký akt, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že správny súd už v inom konaní pod sp. zn. 5Sa/8/2021 skúmal zákonnosť práve vyššie spomenutej „Výzvy na opravu predložených výkazov“ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove zo dňa 27.1.2021, ktorá bezprostredne vyvolala žiadosť žalobcu o podanie stanoviska, výsledkom čoho bola práve teraz napadnutá odpoveď žalovaného.

V konaní sp. zn. 5Sa/8/2021 správny súd uznesením odmietol žalobu a v nadväznosti naň Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej NSS SR) uznesením sp. zn. 7Ssk 107/2022 zo dňa 24.8.2022 zamietol kasačnú sťažnosť žalobcu. Okrem toho, že sa stotožnil s názorom správneho súdu, že nejde o akt orgánu verejnej správy, ktorý správny súd preskúmava, doplnil, že „napadnutá výzva na opravu výkazov môže predstavovať nanajvýš opatrenie predbežnej povahy, u ktorého však chýba donucovacia zložka a ktoré nemôže mať za následok ujmu na subjektívnom práve žalobcu. Preto je toto opatrenie podľa § 7 písm. e) SSP vylúčené zo súdneho prieskumu správnymi súdmi“.

Z tohto právneho názoru NSS SR však potom nevyhnutne plynú právne závery aj pre teraz posudzovanú odpoveď žalovaného.

Totíž ak akt orgánu verejnej správy podriadeného žalovanému (t.j. Výzva na opravu predložených výkazov“ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove zo dňa 27.1.2021) je svojou povahou takým, ktorý je predbežnej povahy a ktorý nepodlieha prieskumu jeho zákonnosti zo strany správneho súdu, nemôže byť reakcia žalovaného na žiadosť žalobcu na podanie stanoviska k tomuto aktu podriadeného orgánu vyhodnotená ako akt správneho orgánu, ktorý je opatrením a ktorý podlieha prieskumu zákonnosti zo strany správneho súdu. Podanie žiadosti o vysvetlenie podstaty, dôsledkov skoršieho aktu podriadeného orgánu verejnej správy, nemôže spôsobiť zmenu podstaty aktu nadriadeného orgánu – žalovaného, ktorým na žiadosť žalobcu reaguje.

Vzhľadom na uvedené je aj teraz napadnutá odpoveď žalovaného nanajvýš opatrením predbežnej povahy, u ktorého však chýba donucovacia zložka a ktoré nemôže mať za následok ujmu na subjektívnom práve žalobcu a preto je toto opatrenie podľa § 7 písm. e) SSP vylúčené zo súdneho prieskumu správnymi súdmi.

Podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

Keďže správna žaloba smeruje proti takému aktu žalovaného, ktorý nepodlieha preskúmaniu správnym súdom podľa § 6 ods. 1 v spojení s § 7 písm. e) Správneho súdneho poriadku, je neprípustná a správny súd nemá inú možnosť, ako ju podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP odmietnuť.

O trovách konania rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak bola žaloba odmietnutá.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, ktorú je potrebné podať na Krajský súd v Prešove (§ 443 ods. 1 v spojení s § 444 ods. 1 S.s.p.).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1,2 S.s.p.).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1,2 S.s.p.).